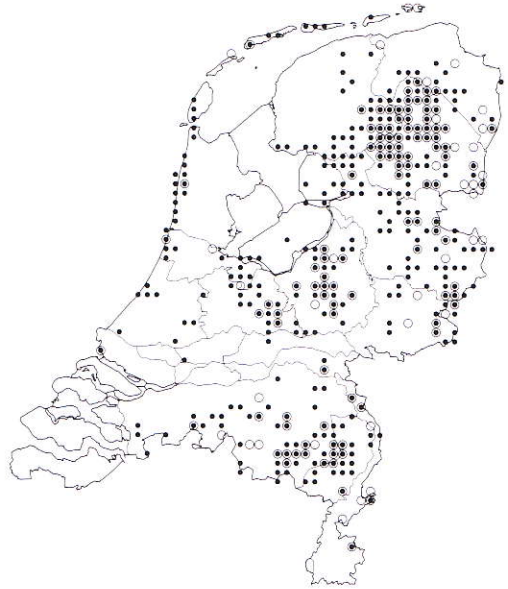


Noordse witsnuitlibel *Leucorrhinia rubicunda*

Verspreiding en trend

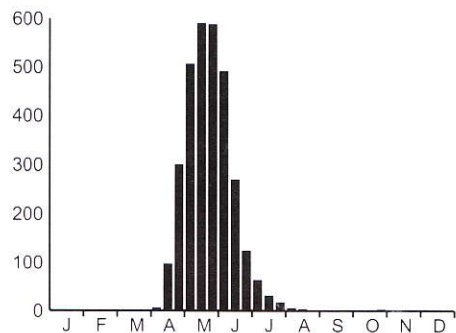
Sinds 1998 is het aantal vindplaatsen (uurhokken) van de Noordse witsnuitlibel meer dan verdubbeld. Plaatselijk behoort deze soort tot de algemeenste libellensoorten in het vroege voorjaar. Opvallend is de recente toename van het aantal vindplaatsen in de duinen van Noord- en Zuid-Holland en de Waddeneilanden. Ook in het zuiden van Nederland (Brabant en Noord-Limburg) is de soort toegenomen. Mogelijk is de toename in Nederland veroorzaakt door de verbeterde (regen)waterkwaliteit, waardoor de verzuring van vennen is afgenomen. Deze witsnuitlibel wordt ook steeds vaker gevonden in de laagveenmoerassen, waar de soort regelmatig samen voorkomt met de Gevlekte witsnuitlibel (*L. pectoralis*). De dichtheden zijn hier weliswaar duidelijk lager dan op de hogere zandgronden. Tegenwoordig plant de soort zich ook voort op enkele Waddeneilanden. Blijkbaar is deze witsnuitlibel redelijk mobiel en goed in staat om via zwerftochten nieuwe gebieden te koloniseren.



Verspreiding 1990-1997 (cirkel), 1998-2007 (stip).
Distribution 1990-1997 (circle), 1998-2007 (dot).

Biotoop

Voornameijk (matig) zure en voedselarme vennen en hoogvenen in bosrijke omgeving, maar ook moerasbossen in de laagveengebieden. De Noordse witsnuitlibel is minder kritisch dan de Venwitsnuitlibel. In tegenstelling tot de Venwitsnuitlibel plant de Noordse witsnuitlibel zich ook voort in matig voedselrijke verlandingsvegetaties in de laagveenmoerassen. Hier wordt de soort gevonden in dicht begroeide sloten en verlandende petgaten. De hoogste dichtheden worden bereikt in hoogveengebieden. Zo worden tegenwoordig jaarlijks in het Fochteloërveen zwermen van 1.000-en Noordse witsnuitenlibellen gezien. Op de hogere zandgronden is de aanwezigheid van veenmossen in het water een belangrijke voorwaarde voor de larven. In de laagveenmoerassen komt de soort ook voor in wateren zonder veenmossen. Er is dan vaak wel een uitgebreide emerse watervegetatie aanwezig. In de Alde Feanen en De Weerribben vindt voortplanting plaats in rijkbegroeide wateren met Gewoon Bronmos (*Fontinalis antipyretica*), Waterviolier (*Hottonia palustris*), Moerashertshooi (*Hypericum helodes*), Krabbenscheer (*Stratiotes aloides*) of Groot blaasjeskruid (*Utricularia vulgaris*).



Vliegtijd 1998-2007.
Flight period 1998-2007.

Vliegperiode

Een vroege voorjaarssoort; de eerste dieren kunnen al vanaf eind maart uitsluipen. De hoofdvliegtijd valt in mei. Begin juni is de soort nog redelijk goed te inventariseren, maar de aantallen nemen vervolgens snel af. Waarnemingen in augustus en september zijn zeldzaam. Bij uitzonderlijk warme dagen in de herfst kunnen incidenteel larven uitsluipen die onder normaal nog een winter als larve zouden doorbrengen, zoals op 26 oktober 2006 in Drenthe (MANGER *et al.*, 2007).



Noordse witsnuitlibel *Leucorrhinia rubicunda*.



Gevlekte witsnuitlibel *Leucorrhinia pectoralis*.